

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

**Beszámoló a Brigetio/Szőny-Stadion út lelőhelyen 2025 nyarán végzett
régészeti tervásatás eredményeiről
(2025. június 11. – augusztus 15.)**

A Komáromi Klapka György Múzeum és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar (ELTE BTK) Régészettudományi Intézete, Ókori Régészeti Tanszéke között 1992 óta zajló együttműködésének 35. évében az alábbi ásatási eredmények születtek, a Nemzeti Kulturális Alap fenti pályázati támogatásának és az alábbiakban felsorolt munkatársak részvételének köszönhetően:

Ásatásvezetők: Dr. Bartus Dávid tanszékvezető egyetemi docens (ELTE BTK Régészettudományi Intézet, Ókori Régészeti Tanszék); Szamadó Emese régész, múzeumigazgató (Komáromi Klapka György Múzeum).

Régészek: Dr. Juhász Lajos, Dr. Simon Bence, Dr. Szabó Melinda, Olasz Rita, Párkányi Bence, Hümpfner Dániel, Peng Mátyás, Párkányi Bence (ELTE), Kelemen Zsófia Zsuzsanna.

Régészhallgatók: Müller Ákos, Kolysza Hanna Sára, Fodor Karina, Geiger Mercedesz, Karancsi Dominik, Ivancsics Kitti, Ray-Bene Julianna, Darvas-Tanács Illés János, Szalai Boglárka, Sas Zsófia Szilvia, Szilágyi Balázs Farkas, Juhász Balázs, Reményi Brúnó, Gönczi-Nagy Gergő, Nagy Boglárka, Fazekas Réka, Szigeti Réka, Balázs Bence, Kiss Szonja, Tardi Flóra, Hargitai Zoé Zsuzsanna, Németh Lilla Franciska, Lenár Vilmos György, Négyökrű Tibor, Grandi Emilia Anna, Szegedi Zsófia, Végh András, Purgel Miklós, Anna Badanova, Veronika Machacikova, Kőhegyi Anni, Alžběta Dobešová, Baukó Bence, Bene Nikolett, Buza Evelin, Csizmadia Lili, Csuti Borka, Gabriel Peixoto, Hajdú Márk, Karancsi Dominik, Lucie Boudná, Máté Dorottya, Nagy Roland János, Pintér Máté Mihály, Szakács Ádám Péter, Zentai Laura Bernadett, Zemjánszki Ákos, Tóth Gabriella

1. Előzmények

A brigetioi legiotábor területén, Szőny, Stadion út lelőhelyen a korábbi évek légitérészeti kutatásai alapján azonosított területen 2017-2018-ban mintegy 900 m²-es területen végzett feltárást az Eötvös Loránd Tudományegyetem Ókori Régészeti Tanszéke és a Komáromi Klapka György Múzeum, aminek során egy nagy méretű apszisos épületet sikerült részlegesen feltárni, valamint a brigetioi legiotábor korábbi periódusait is meghatároztuk.

Az 1. periódus a tábor alapításához kapcsolható, és a Kr. u. 2. század elejére keltezhető, nagyrészt fekete, égett réteg formájában jelentkezett. A 2. periódus a tábor fő periódusa, egy

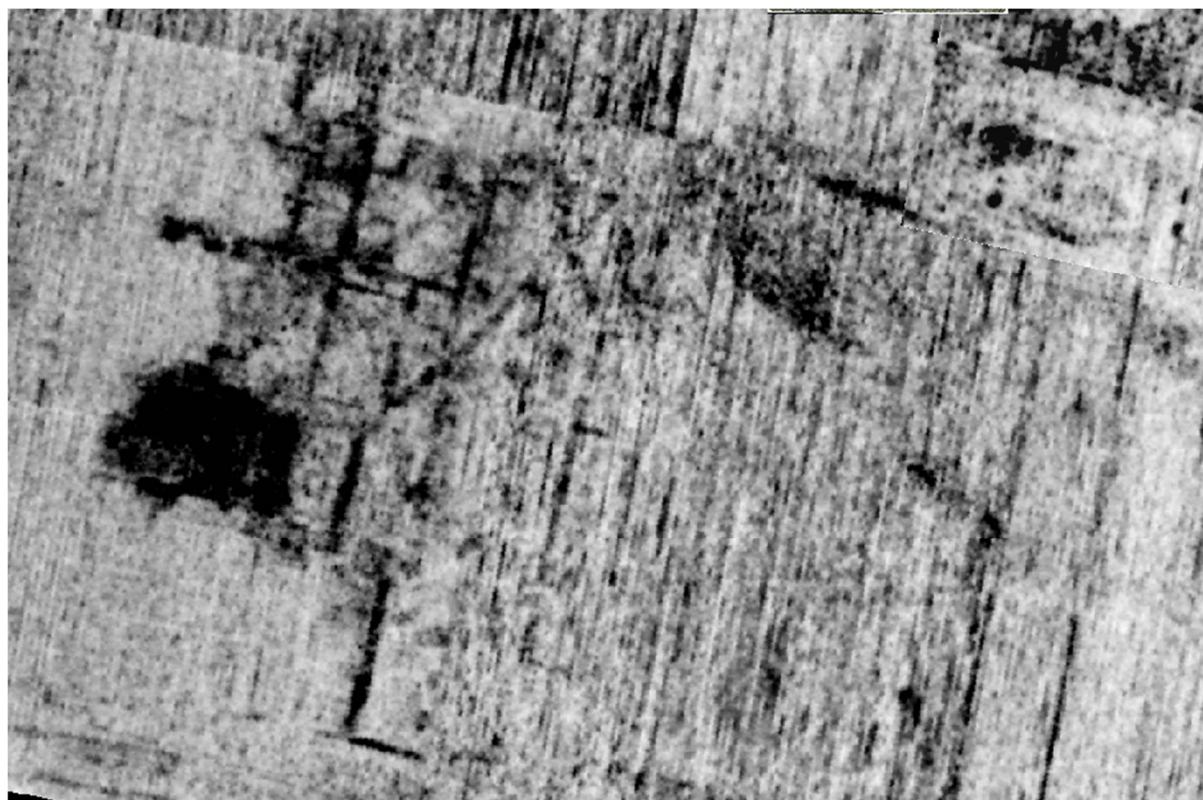
Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

legalább 20 helyiségből álló, minimum 700 m² nagyságú épületet sikerült feltárnunk, helyenként álló falakkal, in situ falfestményekkel a falakon, valamint több terrazzopadlóval. A 3.-4. periódus a 4. század első felére keltezhető, amikor a szomszédos katonavárosból a táborba költöznek, és a korábbi táborépületek helyére hevenyészett házakat építenek. Az 5. periódus a bélyeges téglák (Terentius és Frigeridusdux) alapján a 370-es évek elején épült, masszív kőfalai a legtöbb helyen teljes egészében megmaradtak.

A reprezentatív apszisos épület császári fogadóhelyiségként is funkcionálhatott, valószínűleg itt kerülhetett sor 375. november 17-én a kvád követek és I. Valentinianus találkozójára, ami a császár halálával végződött. A 6. periódusban az épület egy részét feladják, padlófűtést alakítanak ki benne és valószínűleg lakóépületként használják a római kor végéig.

A 2019-ben a tábor területén végzett régészeti feltárás elsődleges célja a legiotábor északi főkapujának, a porta praetoriának a feltárása volt, valamint a via praetoria fekvésének és szerkezetének tisztázása. Mind a kaputoronyok, mind az azokat összekötő kapunyílások masszív kőalapozással rendelkeztek, a felmenő falakból azonban mindössze néhány kváderkő maradt a helyén. A toronyok belső szerkezetéről így kevés információval rendelkezünk, a nyugati toronyban egy későbbi átépítés nyomait sikerült azonosítanunk, a keleti toronyban pedig egy masszív meszes réteget találtunk, ami egy átépítéshez, vagy esetleg a torony lebontásához kapcsolható. Sikerült feltárnunk a kapunk keresztülvezető via praetoria kőlapokkal fedett útfelületének egy részét, valamint az erre merőleges, szintén részben kőlapokkal fedett via sagularis egy szakaszát. A déli feltárási területen a via praetoriát két oldalról szegélyező oszlopsor bázisai közül ötöt sikerült megtalálni, valamint feltártunk egy késő római mészégető kemencét is

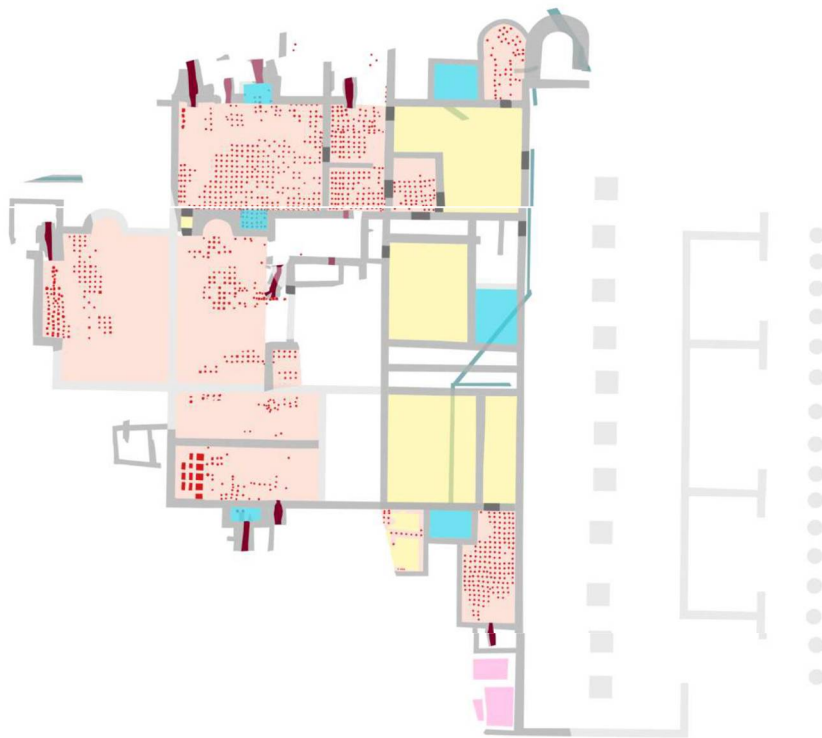
A feltárásokkal párhuzamosan folyamatosan geofizikai felméréseket végeztünk a területen, ami alapján a további ásatások optimális helyszínei jól meghatározhatóak.

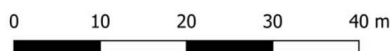
Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

A 2021-2024 között lezajlott négy ásatási szezon a legiotábor fürdőjére koncentrált, amiből mintegy 2500 nm területet sikerült feltárni.

Ebben a három évben összesen 11 szelvénycsoportot nyitottunk, amelyek révén három hidegvizes medencét tartalmazó helyiséget, két melegvizes medencét és a hozzájuk kapcsolódó helyiségeket, valamint több, padlófűtéssel ellátott helyiséget feltárni. Több helyen megfigyelhető volt a padlófűtés megújítása, ezeken a helyeken a korábbi fűtésrendszer feltöltése után annak tetejére egy újabb hypocaustumot építettek. Több helyen sikerül a medencékhez tartozó vízvezető csatornákat is megtalálni, illetve a déli hidegvizes medencéhez csatlakozó ólom vízvezeték csövet is. A helyiségekben több helyen a padlózat is megmaradt, ez periódusonként különböző volt, terrazzo, opus spicatum és vörös mészkő lapokat használó fázisok voltak elkülöníthetők. A hidegvizes medencék elhelyezkedése alapján egy K-Ny irányú szimmetriatengely feltételezhető a fürdő tekintetében.

Legend	
excavated wall	sewer
presumed wall	praeurnium
terrazzo-floor	dismantled praeurnium
floor-heating	lime slaking pool
pillars	entrance (door sill)
pool	

A fürdő alaprajza a 2021-2024. évi feltárások alapján

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

A fűtött helyiségekhez kapcsolódva az épület É-i és D-i zárófalainál hét praefurniumot tártunk fel. Ezek közül kettő egy-egy melegvízes medencéhez kapcsolódott, az egyik a fürdő északi, a másik a déli oldalán. A fürdő É-i traktusában három nagyobb fűtött helyiség volt, amelyek közül az egyiket a használat során két, kisebb helyiségre osztották, és mind a kettőt továbbra is fűtötték. A D-i traktusban is megfigyelhető volt több átépítés nyoma. A hidegvízes medencétől Ny-ra eső helyiséget először teljes felületben fűtötték, majd fűtőcsatornákat hoztak létre egy következő fázisban. Az utolsó fázisban a fűtőcsatornákat áthelyezték. Praefurniumot az épület belső részében is találtunk, ezt valószínűleg keskenyebb, a fürdőzők számára nem elérhető folyosókon közelítették meg. Az É-i traktuhoz kapcsolódóan egy apszisos kis helyiséget sikerült feltárni, aminek falai még álló falakként maradt meg, holott általában az épületben csak a falalpozásokat sikerült megtalálnunk. A fürdő kiterjedését illetően egyelőre a D-i záródása látszik biztosnak, ahol unikális, katonai környezetből eddig egyetlen helyen ismert mészsóltó medencét találtunk, a későbbi fürdő udvara alatti rétegekben. A fürdő K-i záródását a basilica thermarum adja, amely a radarképen, és a 2024-es ásatási szezonban is jól adatolható volt. Az É-i záródása a fürdőnek egyelőre bizonytalan, akárcsak a Ny-i. Ez utóbbi esetben, ahol eddig a zárófalat sejtettük, a 2024-es ásatás további, fűtött helyiségeket hozott felszínre.

A késő római időszakban egy csontfésűket készítő műhely működött a korábbi fürdő területén, amelynek hulladékanyagát - több ezer lefűrészelt agancsot és fésütőredéket, félkész termékeket és egyéb csont hulladékot - egy kút visszatöltésében találtuk meg. A fürdő területén előkerült leletanyagból említésre érdemes három éremkincs, az egyik arany gyöngyököt is tartalmazott, egy strigilis, egy vas aryallos, valamint egy törött csontfűrész.

2. A 2025-ös feltárások

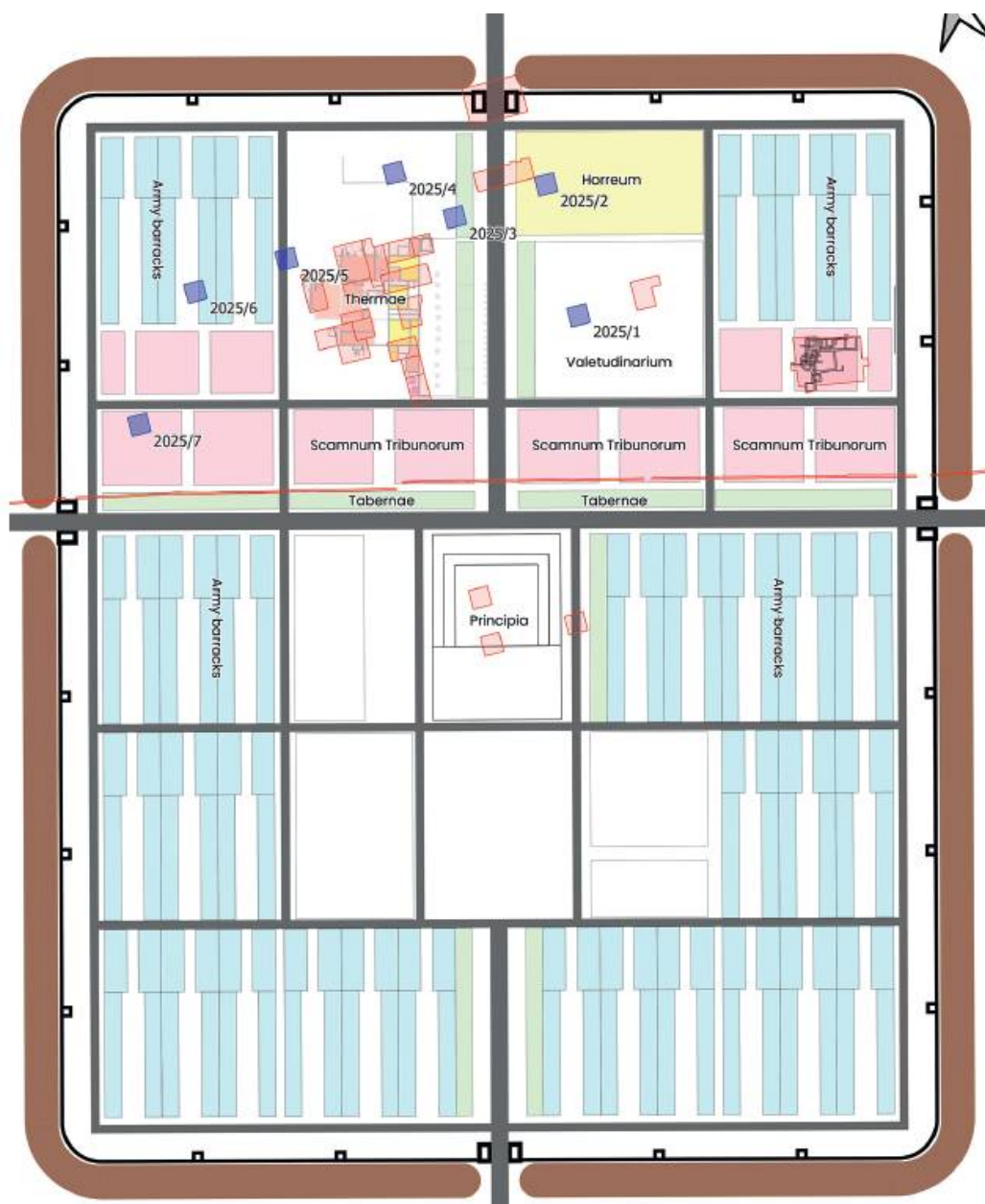

Az ásatás felszínei madártávlatból

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

A 2025-ös feltárás során 6 felszín nyitottunk, összesen 600 m². A hat különböző helyen nyitott felszín célja a legiotábor különböző épületeinek meghatározása, illetve megmaradásának feltérképezése volt. Ezzel a következő évek kutatási programja is jobban körvonalazhatóvá vált. Az első felszín a valetudinarium, a második a horreum területére esett. A harmadik, negyedik és ötödik felszínüket az akkor ismeretlen funkciójú épületekre nyitottuk, a hetedik a scamnum tribunorum részére esett.

A munka gépi humuszolással kezdődött június 11-én, majd június 16-tól megkezdődött a kézi bontás is a szakaszosan folytatódó gépi humuszolás mellett. A felszíni humuszréteg vastagsága változó volt, a déli felületeken viszonylag vékony volt, magasan kerültek elő római kori jelenségek, az északi felületen több gépi földmunkára volt szükség. A munkát párhuzamosan megkezdtuk az 1, 2 és 3-as felületeken, a többi felület feltárását csak az ásátás második felében végeztük el.

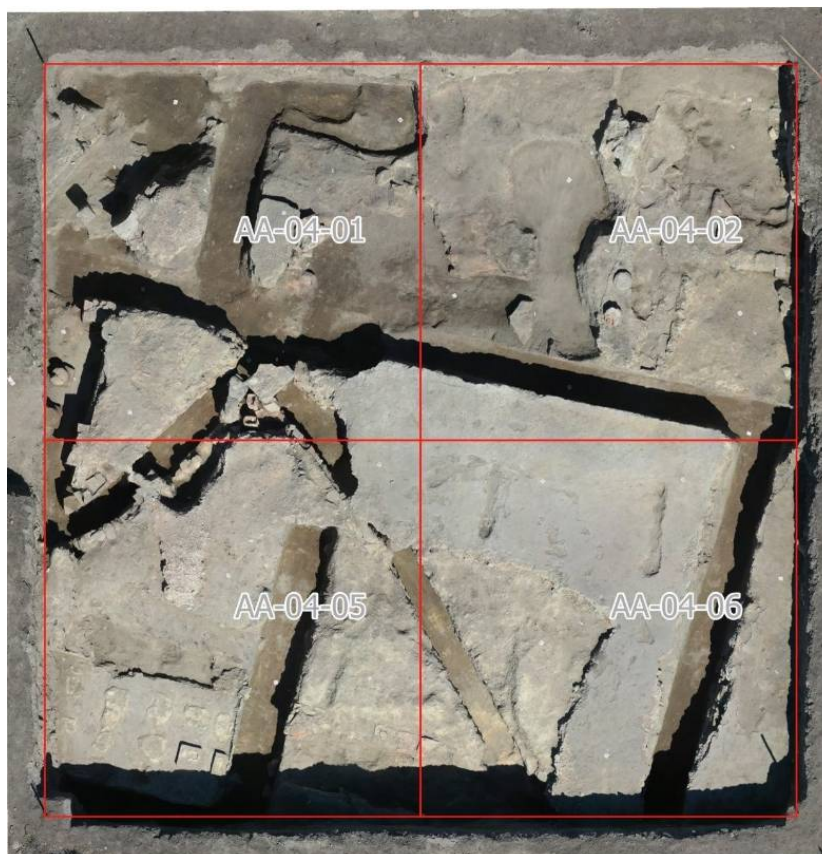

A legiotábor alaprajza, a feltárt területek jelölésével

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

Az 1. felület

Az egyes felület a tábori kórház területén helyezkedett el. A radarképen jól látszott a tábori kórház helyiségsora, viszont a közepén egy furcsa anomália látszott, a szelvényeket úgy jelöltük ki, hogy ez a jelenség is beleessen a feltárt területbe. A kórház kisebb helyiségeihez, a kórtermekhez köthető hypocaustum rendszerek is felszínre kerültek. Ez alapján kijelenthető, hogy voltak fűtött kórtermek is (azt, hogy az összes terem fűtött volt-e, a jelen feltárás állapotában nem jelenthetjük ki). Ezen kívül a kórtermek rendszeréből sokat nem tudunk megismerni, mert a radaron látszó anomália egy későbbi átépítés volt, ami a kórtermeket elfedte. A későbbi épületnek nagy, több tíz nm-es terrazzóval fedett helyiségét tártuk fel. Ennek megépítéséhez visszabontották a korábbi falakat még a római korban. A későbbi épülethez is csatlakozott fűtéscsatorna, amelyek egymással V alakban találkoztak. Építéstechnikailag elég gyatra megoldásokkal hozták létre ezeket, visszabontott korábbi építőanyagokat használva. Ez a későbbi épület legalább két helyiségből állt, alaprajza nem rajzolódik ki még egészen, K-i és D-i irányban biztosan tovább húzódott, mint a feltárt terület.

A 2. felület

A második felületet a horreum területén nyitottuk. Ez a szelvénytör a 2019-es feltárás egyik felületéhez csatlakozott. A horreumból csak az épület alsóbb struktúrái, a rendkívül vastg, masszív falalozások maradtak meg, néhol csak falkiszedés formájában. Az alapozások kirajzolták a horreum külső fala mentén lévő támpillérek helyét, valamint annak a magasztott padlónak az alapozását, amit a rágcsálók és kártevők ellen használtak jellemzően a római kori gabonátárolók építése során.

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

A 3. felület

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

A harmadik felületet egy olyan területen nyitottuk, ami a fürdő épületétől ÉK irányban helyezkedik el. Ezzel a radaron látszó, nem egyértelmű struktúrák szondázása volt a cél. A humuszolás során, elég magasan egy korai koraújkori temetőrészlet került felszínre. Itt több, mint 19 sírt (a pontos szám nem határozható meg) tártunk fel. A síroknak nem volt rendes sírfoltja, melléklet csak néhány darab, köztük egy könyvkapocs, egy zarándokjelvény és néhány gomb volt a legjelentősebb. Mivel a korai koraújkori katolikus és református temető helye is ismert, az itt feltárt sírok meglepőek, talán egy járványtemető lehetett. A temetőrészlet alatt nagyméretű, római kori pillérek kerültek elő, valamint egy szennyvízelvezető csatorna. A csatorna teljesen zárt volt, a fedőtéglákat vastag, terrazzo-szerű anyaggal tapasztották egymáshoz, és a csatornafalhoz is. Ezt egy helyen felbontottuk, ahol teljesen érintetlen, római kori betöltést találtunk. Ebből anyagmintát vettünk, aminek az archaeobotanikai és DNS vizsgálata is lehetséges lesz. A csatorna valószínűleg a tábori latrinából szállította a szennyet a táborból kivezető főcsatorna felé, ezért lehetett sokkal masszívabban lezárt, mint a többi, a tábor területén feltárt csatorna. A csatorna vonalát követve a latrina feltárása is lehetséges lesz a továbbiakban.

A kora újkori leletek a feltárást követően a restaurálásig a Brigetio Öröksége Látogatóközpont Régészeti Látványraktárában voltak láthatók

Az érintetlen római betöltés a 3-as felület csatornájában

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

4. felület

A negyedik felület egy ismeretlen rendeltetésű épület területére esett. Ez a terület a legiotáborok alaprajzi struktúrája szerint bármilyen épület lehet, ezért volt különösen érdekes a brigetiói tábor esetében a terület szondázása. A feltárt területbe egy udvar, egy csatorna és egy épületbelső is beletartozott. A szobát határoló déli és keleti falaknak főleg az alapozása maradt meg, kisebb részben a felmenő fal is látható volt. Mind a két irányban megmaradt a küszöbkő, kelet felől teljesen épen, dél felől csak a fele. A szoba padlója opus spicatum padló, különösen jó állapotban maradt fenn. A két küszöb közötti vonalon láthatóan kopottabb a padló, feltehetően a folyamatos használatból. A későrómai időszakban a helyiséget felosztották több részre, ezt egy szárazon falazott falrészlet bizonyítja. Talán ugyanehhez az időszakhoz köthető a helyiségben talált őrlőkő használata is, ami bár nem in situ található, a körülötte megkopott padló alapján akár ipari helyiségként is használhatták. Eredeti funkciója nem ismert, de feltehetően reprezentatív funkciót láthatott el, a padló kialakítása alapján.

A helyiség alatt k-ny irányban egy csatorna húzódott, ami a küszöb alatt távozott az épületből és az udvaron át is megtalálható volt. A csatorna az épület korai fázisában is létezett már, de később egy javítás miatt az opus spicatum padlót a vonalában feltörték, és később már nem rakták ki a padló mintáját. Az udvar területén nyitott szondák alján egy terrazzo-szerű padló részlet volt megtalálható, ami egy korábban, a területen álló épülethez tartozhatott, egyelőre nem tudjuk a tábor periódusai közül meghatározni, melyikhez.

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

5. felület

Az ötödik felület a fürdőépülettől ÉNy-ra található, ezzel a felülettel a fürdő dimenzióinak meghatározása volt a cél, mivel az északi és nyugati záródása egyelőre nem biztos. A feltárás alapján ez a terület nem a fürdőhöz tartozott, viszont értelmezése sem egyértelmű. A felszín É-i felén egy nagy, égett tetőomladék volt, egy Valentinianus kori éremmel. Alatta azonban nem sikerült épületstruktúrákat feltárni. Egy K-Ny irányú csatorna húzódott a szelvényben, valamint több helyen, a többi struktúrához képest nagyon mélyen falalapozásokat sikerült feltárni.

Ezek nagyon vastag, masszív alapozások, talán egy korábbi táborépítési struktúrához tartozhattak.

6. felület

A hatodik felületet nem is humuszoltuk le teljes egészében, mert a K-Ny-i és É-D-i sávok lehúzása után kiderült, hogy semmilyen épített, római struktúra nem található a felszínen. Az altalajba vágva egy nagyon korai, K-Ny-i, kisezdedt fal alapozása volt látható, ebből keltező értékű lelet nem került elő.

7. felület

A hetedik felülettel a scamnum tribunorum legnyugatibb épületét szondáztuk meg. Ennek az épülettípusnak jellegzetessége, hogy több, kisebb, sokszor rendszertelenül elhelyezkedő helyiség alkotta, amelyek egy része a tribunus lakóépületeként, másik részei adminisztratív, és munkára kialakított helyiségekként szolgáltak. Az épületben biztosan több építési periódussal számolhatunk, de mivel az épületnek csak kisebb részletét tártuk fel, a pontos alaprajz egyelőre nem meghatározható. A feltárt részlet DK-i sarkában egy padlófűtési helyiség van, aminek a fűtött területét egy átépítési periódusban a korábbihoz képest kisebbre vették. Ettől Ny-ra egy többször megújított padlós helyiség helyezkedett el, amit négyzetes téglákkal fedtek, mindegyik periódusban. Az ÉK-i sarokban lévő helyiség padlója csak foltokban maradt meg, ahol beszakadt és hiányos volt, egy egymást keresztirányban metsző csatornarendszer került felszínre. Ez talán inkább fűtőcsatorna lehetett, mert oldalai nem elég zártak a vízelvezető funkcióhoz. Egy későbbi periódusban talán megszüntették a fűtést, mert minden irányból lezárták a csatornákat. A felület ÉNy-i sarkában egy elég rossz megtartású terrazzo padló részlet

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

maradt meg, több, színes freskótöredékekkel. Valószínűleg hypocaustummal aláfűtött volt ez a helyiség is, az ásatás utolsó napjaiban a terrazzo alatt egy helyen álló fűtésoszlopokat találtunk, de a teljes kibontására már nem volt idő.

A 2025-ös ásatás bővelkedett leletekben, ezek között jelentős számban voltak a katonai darabok. A legkülönlegesebb egy későrómai díszsisak vékony, díszítő arany lemeze.

Emellett sisakok elemei (homlok- és keresztpántok, arcvédő lemezek), szíjvégek, övszerelések, különböző típusba sorolható pikkelypáncélok töredékei, láncza végtüskéje. Emellett viseleti elemek, cipőszögek, gagát karkötő, ezüstözött karkötő. A mindennapi élethez köthető tárgyi leletanyagot üvegpoharak, csont dobókocka, ép bíborcsiga háza, Severus bélyeggel ellátott terra sigillata tál, valamint a tribunusi lakóházban női jelenlétre utaló hajtűk, szövőszék nehezek jelképezik.

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

Leletek a Régészeti Látványraktárban

Az ásatás igazi szenzációja volt az a három, emberalakot ábrázoló bronztárgy, amelynek a funkciója egyelőre nem ismert.

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

**Bronz veretek, fibulák, mezőgazdasági eszközök és olajlámpás a
Régészeti Látványraktárban**

Az ideai ásatási eredmények révén részletes információkat szereztünk a legiotábor több különböző területét illetően is. Jól látszik, hogy a Stadion út lelőhely déli részein általában vékonyabb humuszréteggel számolhatunk a régészeti jelenségek felett, míg az ÉNy-i területen jóval vastagabban. Bebizonyosodott, hogy a tábor területén gyakorlatilag mindenhol megmaradtak a legiotábor épített struktúrái, legalábbis a korábbi periódusok biztosan. A későrómai átépítések gyakorlatilag a tábor minden területén tetten érhetőek, és a terület még a korújkorban is használatban volt.

A brigetiói legiotábor szondázó ásatása a maga nemében unikális, a legiotábor struktúrájáról meglévő korábbi ismeretnek széles körben bővítette. A 2025-ös ásatási szezon alapján a további évek kutatási irányai is meghatározhatókká váltak, mind a kórház, mind az intakt csatorna, az opus spicatummal burkolt épület és a scamnum tribunorum területén is érdemes további kutatást végezni.

A feltárás során a területet a hagyományos régészeti dokumentáció eszközei mellett egy DJI Mavic 2 típusú drónnal folyamatosan fotóztuk és videóztuk, valamint a feltárás fotó 3D feldolgozását is megkezdjük. Azokról a területekről, ahol az alépítmények a felettük lévő padlószint miatt nem voltak láthatók, Lidar felvételt készítettünk, amiből 3D-s, forgatható modell készült. A hagyományos ásatási napló mellett a feltárást minden nap videonaplóban rögzítettük, összesen mintegy 8 órányi hang és képanyagot készítve, valamint elkezdjük egy online dokumentációs rendszer fejlesztését.

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

A feltárás végén a sérülékeny épületelemeket (pl. hypocaustum-oszlopokat) geotextilrel befedtük, és a terület nehezen megközelíthető részeivel kézzel visszatemettük, majd a fennmaradó részen munkagéppel végeztük el a visszatemetést. **Így karbantartási tervre nincs szükség.**

A szelvények visszatemetése

2025. augusztus 13-án nyílt napot tartottunk az ásatáson, melyre közel 300 érdeklődő volt kíváncsi. A tavalyi évhez hasonlóan dr. Bartus Dávid ásatásvezető mutatta be az ásatást. A nyílt nap keretében látványásatást is tartottunk. A régészeti terepi munka minden fázisát, az ásatást, detektoros, drónos, radaros munkavégzést, rajzolást, dokumentálást és a leletanyag csomagolását is megtekinthették a látogatók és kérdezhettek az adott munkát végző kollégáktól, hallgatóktól. Így a jelenlévők „élőben” is láthatták, hogy milyen összetett, sokrétű tevékenység folyik egy ásatáson. Különösen kedvelt volt a „leletsimogató”.

A nyílt napi vezetés megkönnyítése érdekében egy kisebb kiadványt is készítettünk, amelyet mindenki számára ingyenesen kiosztottunk. A kiadvány megtekinthető a Komáromi Klapka György Múzeum főépületének, a Brigetio Öröksége Látogatóközpontnak a honlapján, az alábbi linken:

<https://brigetio.hu/muzeumpedagogia/palyazatok-vetelkedok/>

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 503134/01454

Ezen kívül nyáron több csoport (családok, nyári táborok, baráti kirándulások), valamint a Nagyszombati Egyetem szervezésében, Iža – Leányváron folyó ásatáson résztvevő nemzetközi régészhallgatókból álló csoportok is megtekintették az ásatást. Így összesen mintegy 250 fő látogatta meg a feltárást 2025 nyarán.

Tudományos eredmények összefoglalása

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Komáromi Klapka György Múzeum által 2025. június 11. és 2025. augusztus 15. között Brigetio / Komárom-Szőny, Stadion út lelőhelyen végzett régészeti feltárás elsődleges célja a geofizikai felmérések alapján az eddig ismeretlen funkciójú épületek, táborrészek feltérképezése, valamint az alaprajz alapján azonosítható épületek megtartásának vizsgálata volt. Ilyen jellegű, szondázó kutatásra legiotábor területén alig van lehetőség a Római Birodalom területén, így a brigetói feltárás unikálisnak mondható. A kutatás során egyértelművé vált, hogy a tábori kórház, a latrina, a scamnum tribunorum területén mindenképpen érdemes további kutatásokat folytatni. A nyitott felületek mindegyikén több átépítéso periódus volt megfigyelhető, a későrómai használat nyomaival. Az ásatás során több helyen a szentült fa maradványokból, gabonaszemekből és a csatorna szerves betöltéséből anyagmintákat vettünk, ezek feldolgozása folyamatban van. A 2025-ös feltárás kifejezetten gazdag volt leletanyagban, egy unikális, bronz edénydíszezből álló együttes, arany díszisaktöredék és több, különböző militaria került elő.

A nyári ásatás kutatási eredményeit összefoglaló szacikket a Dissertationes Archeologicae 2026-ban megjelent számában közöltünk. A cikk a Komáromi Klapka György Múzeum főépületének, a Brigetio Öröksége Látogatóközpontnak a honlapján az alábbi linken megtekinthető:

<https://brigetio.hu/muzeumpedagogia/palyazatok-vetelkedok/>

A 2017 óta, immár nyolcadik éve zajló feltárások a brigetiói legiotáborban mindaddig elvégzett legnagyobb felületű és legtöbb információt nyújtó régészeti kutatások voltak, amelyek rendkívül fontos információkkal szolgálnak a tábor teljes történetére vonatkozóan az alapítástól a római kor végéig.

A 2025. évi feltárás eredményeiről készített beszámoló az Komáromi Klapka György Múzeum honlapján, az alábbi linken megtekinthető:

<http://www.kgym.hu/?q=beszamolok>

Komárom, 2026. 05. 19.

.....
Dr. Bartus Dávid
régész, tanszékvezető egyetemi docens
az ELTE BTK dékánja

.....
Szamadó Emese
régész, múzeumigazgató
Komáromi Klapka György Múzeum

ásatásvezetők